

ÉRTSÜK MI IS JÓL EGYMÁST

Foglalkoztató füzet a
BETEGJOGOKRÓL
3-10 éves korig

INTEGRÁLT
JOGVÉDELMI
SZOLGÁLAT

FONTOS nekem, hogy kedvesen és tisztelettel bánj velem, hogy elmondhassam amit érzek, és meghallgass.

SZERETNÉM, hogy a vizsgálataim közben szülőm/törvényes képviselőm mellett csak azok legyenek jelen, akik a vizsgálatokat, kezeléseket végzik vagy nekik segítenek.

**EMBERI
MÉLTÓSÁGHOZ
VALÓ JOG**

SZÜKSÉGEM van támogatásra, hogy bátrabb legyek. Kérek, tedd lehetővé, hogy szülőm/törvényes képviselőm melletttem lehessen!

SZERETNÉM, ha megengeded, hogy a családom és a barátaim meglátogassanak vagy kapcsolatot tartsak velük.

SZERETNÉM, ha segítenél abban, hogy ha tartósan kórházban vagyok, folytathassam iskolai tanulmányaimat.

**KAPCSOLATTARTÁS
JOGA**

A BETEG GYERMEK JOGAI

ÉRTSÜK MI IS JÓL EGYMÁST

KÉRLEK, magyarázd el nekem érthetően, hogy miért kell itt lennem, hogy milyen vizsgálatot, kezelést fognak végezni és fájdalommal jár-e, milyen gyógyszert és miért kell bevennem.

**TÁJÉKOZTATÁSHOZ
VALÓ JOG**

SZERETNÉM, ha részletesen elmagyaráznád, miért kell ezt a kezelést kapnom, és hogy mi fog történni utána.

SZERETNÉM, ha figyelembe vennéd az én véleményemet is, mielőtt döntéseket hozol a kezelésemről.

**AZ EGÉSZSÉGÜGYI
ELLÁTÁSHOZ
VALÓ JOG**

**ORVOSI
TITOKTARTÁSHOZ
VALÓ JOG**

KÉRLEK, vigyázz arra, hogy az egészségi állapotomra vonatkozó információkat csak az ismerhesse, meg akinek tényleg szükséges.

SZERETNÉM tudni, hogy mikor és hogyan mehetek haza?

SZÜKSÉGEM van arra, hogy őszinte legy velem.

**GYÓGYINTÉZET
ELHAGYÁSÁNAK
JOGA**

SZERETNÉM, ha részletesen elmagyaráznád, miért kell ezt a kezelést kapnom, és hogy mi fog történni utána.

**ÖNRENDELKÉZÉSHEZ
VALÓ JOG**

SZERETNÉM, ha figyelembe vennéd az én véleményemet is, mielőtt döntéseket hozol a kezelésemről.

INTEGRÁLT
JOGVÉDELMI
SZOLGÁLAT

www.ijsz.hu
@ ijsz@ijsz.bm.gov.hu

+36-1/8969-000,
zöld szám: +36-80/620-055

BELÜGYMINISZTERIUM

ÉRTSÜK MI IS JÓL EGYMÁST

**Foglalkoztató füzet
a betegjogokról
3-10 éves korig**

Katicabogár-kórház

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer két hétpettyes katicabogár. Az egyik fiú, a másik lány. Testvérek voltak, a Pitypangos réten születtek, és azt gondolták, hogy rajtuk kívül nincs több hétpettyes katicabogár kerek e világon. Azért gondolták így, mert a rét olyan hatalmas volt, hogy még soha nem találkoztak más katicabogarakkal. A réten túli tölgyfaerdőig pedig nem mertek elrepülni, mert attól féltek, hogy kicsi szárnyuk nem bírja ki odáig a röpülést.

Persze más bogár is lakott a réten. Az aranyos rózsabogár volt az egyik szomszédjuk, a mezei tücsök a másik. Amikor reggel összetaláltak a nagy bodzabokor alatt, beszélgettek egy kicsit, aztán mentek tovább. Az aranyos rózsabogár meg a két hétpettyes katica elmesélte, hogy mit álmodtak. A tücsök sosem alszik éjszaka, mert egész éjjel ciripel, és csak akkor hagyja abba a muzsikálást, amikor megjelennek a rét fölött a szentjánosbogarak. Egy kicsit velük is elbeszélget, aztán ciripel tovább. Reggelre jól el-

a Pitypangos réten

fárad, de azért lefekvés előtt mindig meghallgatja barátai történeteit, majd ő is elmeséli, hogy mit hallott a szentjánosbogaraktól. Aztán a katicabogarak kézen fogják egymást, és dolgozni indulnak. Megszabadítják a virágokat a tetvektől, hogy a virágok még szebben pompázhassanak. A rózsabogár meg felmászik a legközelebbi bodzabokorra, rátelepszik az egyik bodzavirágra, és egész délelőtt ott ücsörög, esze ágában sincs elmozdulni onnan.

Azt mondtam nektek a mese elején, hogy a hétpettyes katicabogarak azt gondolták, rajtuk kívül nincs több hétpettyes katica kerek e világon. Így hát nagyon meglepődtek, amikor egy szép napon egy hozzájuk hasonló katica-bogarat találtak a réti pipitér levelén. Azazhogy... Külsőre valóban nagyon hasonlított rájuk ez a bogár: piros volt, mint ők, hét pettye volt, mint nekik, de valahogy mégis másmilyen volt. Amikor közelebb léptek hozzá, észrevették, hogy az egyik pöttye sokkal halványabb, mint a többi. Megszólították:

– Hát te ki vagy?

Elhaló hangon jött a válasz: – Hétpettyes katica vagyok.

– De hát mi is azok vagyunk! – nevettek a hétpettyes katicák.

A bogárka jobban megnézte őket:

– Igazatok van. Ti is olyanok vagytok, mint én.

Csak hogy van egy különbség kettőnk között.

– Mi lenne az?

– Én beteg katica vagyok.

– Beteg? Mi az, hogy beteg?

– Beteg az, akinek fáj valamije, vagy rosszul érzi magát.

– És neked mid fáj?

– Nézzétek csak meg az egyik pöttyömet!

A katicák alaposabban megvizsgálták a katica pöttyeit, és akkor vették észre, hogy az egyik pöttye nemcsak halványabb, mint az övék, hanem egy apró seb is van rajta.

– Te tényleg beteg vagy! – mondták neki. – Mi történt veled?

– Megsérültem a tegnapi viharban. Még be is lázasodtam. Nem tudok tovább repülni innen.

A katica-testvérek emlékeztek rá, hogy előző éjjel valóban nagy vihar tombolt a tölgyfaerdőben.

– Gyere el hozzánk, majd mi meggyógyítunk – mondták a beteg katicának.

– Nagyon kedvesek vagytok – válaszolta a beteg katica. – És köszönöm szépen. De van egy bökkenő.

– Mi lenne az?

– A testvéreim is betegek, sőt csapatunk minden tagjával történt valami – mondta szomorúan a beteg katica.

– És hol vannak a többiek?

A katica körülnézett, és óvatosan füttyentett egyet. Abban a pillanatban legalább száz katica mászott elő a fűcsomók rejtekéből. Volt, amelyik alig tudott vánszorogni a sebes lába miatt. Másoknak a csápja vagy a szárnya lógott törötten. De a legtöbb katicabogárnak a pöttye sérült meg.

A két testvér megvakarta a feje búbját.

– Ennyi katica nem fér el a házunk-ban – mondta az egyik.

– Most mit tegyünk?

A másik katica gondolkodott egy keveset, aztán fölkiáltott:

– Tudom már, mi legyen! Építsünk kórházat a beteg katicáknak! Építsük fel a világ első katicabogár-kórházát!

Az ötlet mindenkinek nagyon tetszett. Csak egy baj volt: a beteg katicák nem voltak elég erősek ahhoz, hogy kórházat építsenek.

– Segítséget kell kérnünk! – mondta az egyik testvér, és már szaladt is a rózsabogárhoz.

– Rózsabogár, aranyos rózsabogár! – kérte a bodzavirágon sütkérező, zöld szárnyú bogarat. – Segíts nekünk, kérlek! Megbetegedtek a katica-bogarak a réten, és olyan sokan vannak, hogy kórházat kell építenünk nekik. Nem hagyhatjuk őket betegen! És orvost is kell szerezni.

Az aranyos rózsabogár azonnal abbahagyta a sütkérezést:

– Már indulok is! – kiáltotta. – Erős szárnyammal körbepülöm a rétet, és segítséget kérek a többiektől!

És így is tett. Minden bokorra és virágra rászállt, s elmondta, mi történt a katicabogarakkal. A rét lakói azonnal munkához láttak. A szarvasbogarak nagy fadarabokat hoztak a tölgyfaerdőből, és megépítették a kórházat. A futrinkák ablakot és ajtót vájtak rá, a hőscincérek betegágyakat fabrikáltak, a katicabogár-testvérek pedig kicsinosították a betegszobákat, hogy a beteg katicabogarak gyorsabban gyógyuljanak.

– Az egészséghez nem csak orvosságra van szükség! – magyarázták a többieknek.

A méhek buzgón bólogattak, és kicsi dézsáikban mézet hoztak a betegeknek. A szentjánosbogarak követet küldtek, aki bejelentette, hogy éjszakánként ők fognak világítani a kórházban. A mezei tücsök is felébredt, és azt mondta, hogy a zene is tud gyógyítani, és ő majd gondoskodik róla, hogy a beteg katicák szép zenét halljanak éjszakánként.

Megérkezett Doktor Nünüke, az orvos is. Megvizsgálta a hétpettyes katicákat, és részletesen elmagyarázta nekik, hogy mi bajuk van, és mitől gyógyulnak meg. A katicák nem győztek eleget kérdezni, de Doktor Nünüke végig türelmes maradt, és minden kérdésre válaszolt.

Egyszer csak kopogtak a kórház ajtaján. Egy furcsa lény tolatott be az ajtón. Piros volt a háta, és volt rajta két fekete

pötty is, de egyáltalán nem hasonlított a katicabogarakhoz. Hát ez vajon ki lehet? – tanakodtak a katicák. – Ő is egy beteg katica vagy valaki más?

– Bodobács vagyok – mutatkozott be a jövevény. – És azért jöttem, mert nagyon megütöttem a hátam. Ráesett egy makk – mutatta sebes hátát.

A katicák fölháborodtak:

– Ez egy katicabogár-kórház! Ide nem jöhetnek bodobácsok! Építsenek maguknak kórházat, ha meg akarnak gyógyulni.

De Doktor Nünüke lecsillapította őket:

– Mindenkinek joga van ahhoz, hogy meggyógyuljon! A katicabogár-kórházban mindenkinek segítünk, aki beteg. Mert aki beteg, azt meg kell gyógyítani. Akár katica, akár bodobács a neve. Azzal odafordult a beteg bodobácshoz:
– Gyere közelebb, megvizsgálak.

Hamarosan mindegyik katica meggyógyult, és Doktor Nünüke a bodobácsot is meggyógyította. A bodobács hátlából csinos kis függönyöket varrt a katicabogár-kórház ablakaira. Mit gondoltok, milyeneket? Hát csíkosakat, pöttyösöket meg bodobács-mintásakat!

BESZÉLGESSÜNK!

Mikor voltál utoljára beteg?

Mi történt veled?

Hogyan vizsgált meg a doktor néni,
doktor bácsi?

Milyen a rendelője? Voltál már kórházban?

Meséld el egy kórházi napodat!

Mitől gyógyultál meg?

Az orvosságon kívül volt-e még valami, ami segítette
a gyógyulásodat?

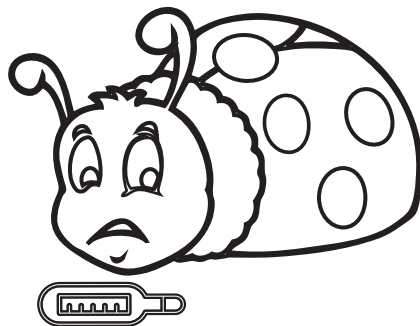
Szerinted miről lehet felismerni, ha valaki beteg?

Mi a teendő, amikor valakiről kiderül, hogy beteg?

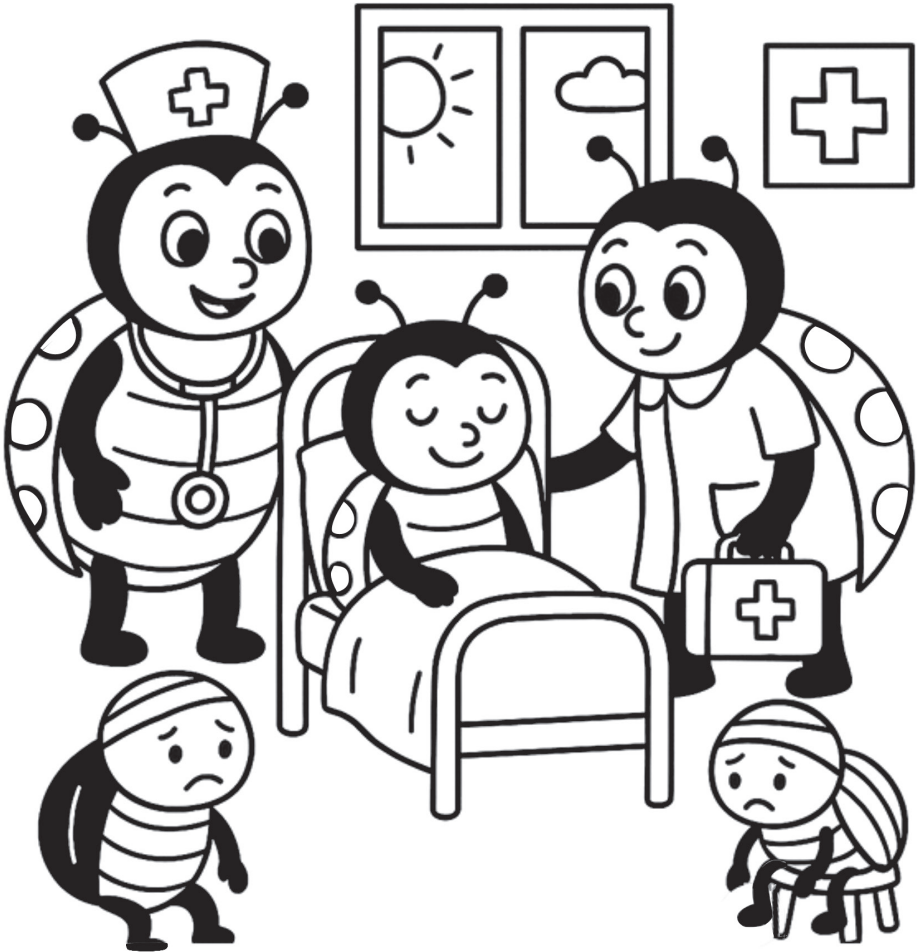
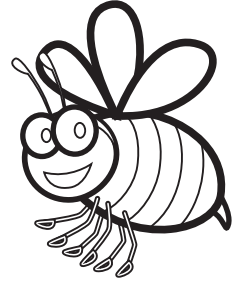
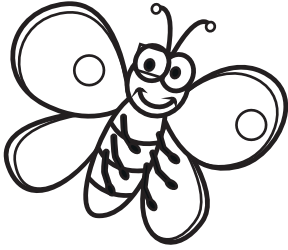
Tudtad-e, hogy amikor a doktor néni, doktor bácsi vizsgál
téged, mindent megkérdezhetsz tőle, ami a betegségedre
és a gyógyulásodra vonatkozik?

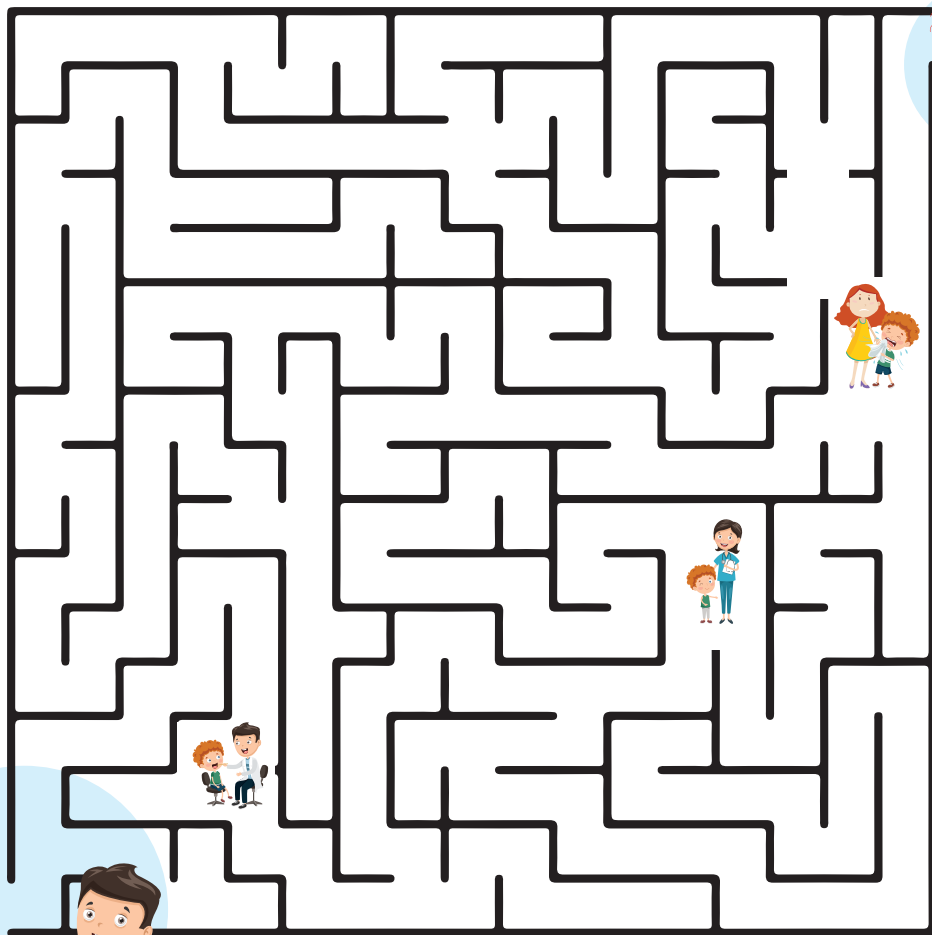
SZÍNEZD KI!

SZÍNEZD KI A KATICABOGÁR KÓRHÁZAT!

SEGÍTS A KIS BETEGNEK ELJUTNI AZ ORVOSHOZ!

MI LEHET NÁLAD A KÓRHÁZBAN?

Karikázd be!

KÖSD ÖSSZE A PÁROKAT!

KEZELŐ

BETEGJOGI

FŐ

ORVOSI

VÉDŐ

BETEG

EMBERI

TELJESKÖRŰ

TÁJÉKOZTATÁS

ORVOS

NŐVÉR

TITOK

MÉLTÓSÁG

NŐ

KÉPVISELŐ

JOG

AZ ÉN KÓRHÁZAM

Rajzold le!

VÁLASZD KI A HELYES VÁLASZT!

1. Tudod-e, ki maradhat melletted, ha kórházba kerülsz?

- a) kedvenc háziállatod
- b) szülőd
- c) barátaid közül a legkedvesebb

2. Hogyan NEM tudsz szeretteiddel, barátaiddal – kórházi bent fekvéskor – kapcsolatot tartani?

- a) személyesen
- b) telefonon
- c) séta a városban
- d) on-line

3. Tehetsz-e fel kérdéseket a betegségeddel, beavatkozásokkal kapcsolatosan a téged ellátó személyeknek?

- a) igen
- b) nem
- c) csak egy kérdést tehetsz fel

4. Kórházban használhatod-e a saját pizsamádat?

- a) igen
- b) nem
- c) csak fehérét

MEGOLDÁS, MAGYARÁZAT

1. b) a helyes válasz

A kórházban a kiskorú beteg mellett tartózkodhat szülője vagy törvényes képviselője, illetve az általuk megjelölt személy.

2. c) a helyes válasz

A városba nem mehetsz ki sétálni, de állapotodtól függően – más beteget nem zavarva – fogadhatsz látogatókat, beszélhetsz velük telefonon, vagy akár online is.

3. a) a helyes válasz

Természetesen lehetnek kérdéseid, amelyeket számodra érthető módon és mértékig fognak megválaszolni a téged ellátó személyek.

4. a) a helyes válasz

A kórházba beviheted magaddal a saját pizsamádat, illetve a számodra fontos tárgyakat is (pl. plüss).

AZ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÓRENDSZER

Helyezd el az egészségügyi szolgáltatások ellátórendszerét szimbolizáló felhőkbe az odatartozó fogalmak sorszámát.

ALAPELLÁTÁS

JÁRÓBETEG-SZAKELLÁTÁS

FEKVŐBETEG-SZAKELLÁTÁS

1. gyermekorvos
2. labor
3. védőnő
4. műtő
5. beleegyező nyilatkozat

6. szakrendelés
7. fogorvos
8. röntgen
9. sebészeti osztály
10. háziorvos
11. betegfogadási lista

12. altatás
13. gyógytorna
14. orvosi táská
15. betegjogi képviselő fogadóórája

IGAZ-HAMIS KVÍZ

1.) A kezelőorvos köteles teljeskörű tájékoztatást adni szüleidnek az állapotodról.

A igaz

B hamis

2.) Ha kórházba kerülsz, szüleiden kívül látogatókat is fogadhatsz.

A igaz

B hamis

3.) Te nem kérdezhetsz az orvostól.

A igaz

B hamis

4.) Gyerekekkel nem kell megbeszélni, hogy mi fog velük történni a kezelés alatt.

A igaz

B hamis

5.) A kórházban a szülőd melletted lehet.

A igaz

B hamis

6.) Az orvos köteles titkot tartani.

A igaz

B hamis

7.) A betegeknek jogaik és kötelezettségeik is vannak.

A igaz

B hamis

8.) Szüleidnek nincs joga a rólad készült betegdokumentációba betekinteni.

A igaz

B hamis

9.) A mentők telefonszáma 107.

A igaz

B hamis

MEGOLDÁSOK

13. OLDAL - SZÓKÍGYÓ:

fecskendő, védőnő, spatula,
fogorvos, lázmérő, vérvétel, röntgen,
infúzió, mentőautó, váróterem,
gyermekorvos, gyógyszer, gipsz,
véryomásmérő, kórház, rendelő,
maszk, fogszabályozás, tájékoztatás,
mankó, törés, fogfájás, vizsgálat,
csontváz, betegfelvétel, kerekesszék,
antibiotikum, lázcsillapító, fájdalom,
sebtapasz, kenőcs, géz, tű, csont, szív,
hordágy, tüdő, titoktartás, gyógyulás

13. OLDAL - SZÓKERESŐ:

J	K	O	R	H	A	Z	Z
G	Y	O	G	Y	I	T	G
B	S	F	M	E	N	T	O
U	E	L	E	W	Y	X	O
F	H	T	R	X	W	V	R
Z	Y	P	E	M	S	K	V
B	L	Y	K	G	I	K	O
M	U	T	E	T	N	K	S

15. OLDAL - SZÓÖSSZEKÖTŐ:

KEZELŐORVOS, BETEGJOGI KÉPVISELŐ, FŐNŐVÉR, ORVOSI TITOK, VÉDŐNŐ,
BETEGJOG, EMBERI MÉLTÓSÁG, TELJESKÖRŰ TÁJÉKOZTATÁS

19. OLDAL - AZ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÓRENDSZER:

ALAPELLÁTÁS:

1. gyermekorvos
3. védőnő
7. fogorvos
10. háziorvos
14. orvosi táska

JÁRÓBETEG-ELLÁTÁS

2. labor
6. szakrendelések
8. röntgen
11. betegfogadási lista
13. gyógytorna

FEKVŐBETEG-ELLÁTÁS

4. műtő
5. beleegyező nyilatkozat
9. sebészeti osztály
12. altatás
15. betegjogi képviselő fogadóórája

20. OLDAL - IGAZ-HAMIS KVÍZ:

1. A kezelőorvos köteles teljeskörű tájékoztatást adni szüleidnek az állapotodról. – IGAZ
2. Ha kórházba kerülsz, szüleidnek kívül látogatókat is fogadhatsz, de a házirendet be kell tartani. – IGAZ

3. Te nem kérdezhetsz az orvostól. – HAMIS
4. Gyerekekkel nem kell megbeszélni, hogy mi fog velük történni a kezelés alatt. – HAMIS
5. A kórházban a szülő mellett lehet. – IGAZ
6. Az orvos köteles titkot tartani. – IGAZ

7. A betegeknek jogaik és kötelezettségeik is vannak. – IGAZ
8. Szüleidnek nincs joga a rólad készült betegdokumentációba betekinteni. – HAMIS
9. A mentők telefonszáma 107. – HAMIS

ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOKNAK

skolásként már tudod, hogy nem csak akkor találkozhatsz orvosokkal, védőnővel, ha beteg vagy, hanem akkor is, ha valamilyen oltást kapsz, vagy éppen a sportoláshoz szükséges orvosi vizsgálaton veszel részt. Tudjuk, hogy a rendelők, a kórház, a vizsgálatok, a kezelések néha ijesztőek lehetnek. Szeretnénk neked segíteni abban, hogy megismerd az egészségügyi ellátásod során a jogaidat, amelyeket törvény véd, és amelyeket mindenkinek tiszteletben kell tartania.

Az orvosok és az ápolók azért dolgoznak, hogy egészséges maradj, illetve, ha beteg vagy, minél hamarabb meggyógyulj.

• **Mit tehetsz, ha valamilyen kérdésed van? Ha nem tudod, mi történik veled?**

Ha bármilyen kérdésed van, nyugodtan felteheted azokat az orvosoknak. Megkérheted, magyarázzák el neked, hogy a rendelőben vagy a kórházban milyen vizsgálatot fognak végezni. De megkérdezheted azt is, hogy milyen gyógyszert és miért kell bevenned. Kérheted, mondják el, hogy fájdalommal jár a vizsgálat vagy a kezelés. Elmondhatod azt is, hogy mivel vagy elégedetlen. A kérdéseidre, a számodra is érthetően kell választ kapnod.

Ez a **TÁJÉKOZTATÁSHOZ VALÓ BETEGJOGOD**.

• **Amikor megvizsgálnak, oltást kapsz, vagy kezelnek, akkor kik lehetnek ott?**

Ilyenkor a szüleidén kívül csak azok lehetnek veled, akik a vizsgálatokat, kezelést végzik vagy neked segítenek. Elvárhatod, hogy a neveden szólítsanak, meghallgassanak, figyeljenek arra is, amit te mondasz. Ha úgy érzed, hogy kellemetlen a vizsgálat, akkor azt mondd el bátran! Szólj a szüleidnek, vagy elmondhatod az orvosnak, ápolónak is a problémádat!

Ez az **EMBERI MÉLTÓSÁGHOZ VALÓ BETEGJOGOD**.

• **Ha kórházba kerülsz, ott lehetnek-e melletted a szüleid? És a barátaid meglátogathatnak?**

Igen, a szüleid ott lehetnek melletted. Ha szeretnéd, a családot többi tagja és a barátaid is meglátogathatnak. Ők a kórházi szabályok miatt kevesebb időt lehetnek veled. Beszélgethatsz velük telefonon is, ha ezzel nem zavarod a többi beteget. De azt is figyelembe vehetik, ha valakivel mégsem szeretnél találkozni, amikor éppen kórházban vagy.

Ezt a betegjogot úgy hívjuk, hogy a **KAPCSOLATTARTÁS JOGA**.

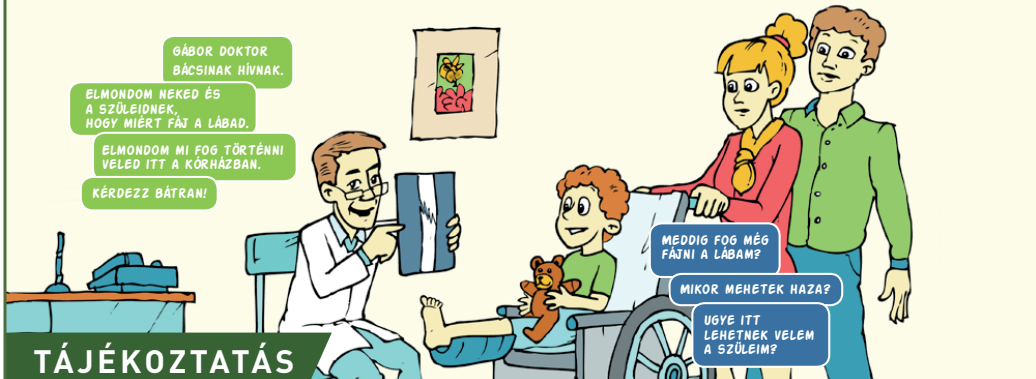
• **Kinek szólhatsz, ha a rendelőben, kórházban gondod, problémád van?**

Először ezeket a szüleiddel együtt mondd el a téged kezelő orvosoknak vagy az ápolóknak. Ha úgy érzed, hogy nem kaptál tőlük mindenre választ vagy több segítségre lenne szükséged, akkor **szüleid megkereshetik a betegjogi képviselőt is**, akinek neve, telefonszáma és e-mail címe minden rendelőben, kórházban megtalálható a tájékoztató táblákon.

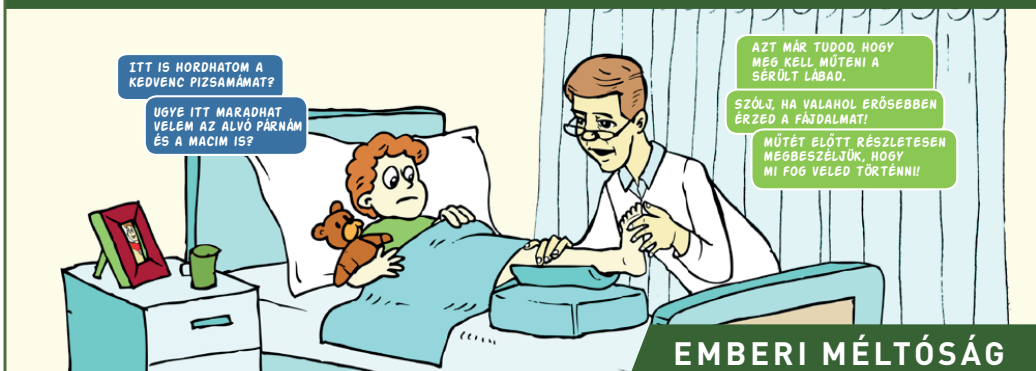
Emellett a jogvédelmi képviselőkről az Integrált Jogvédelmi Szolgálat honlapján is tájékozódhatsz:

www.ijsz.hu

BETEG GYERMEK JOGAI

TÁJÉKOZTATÁS

EMBERI MÉLTÓSÁG

KAPCSOLATTARTÁS

AZÉRT, HOGY GYORSAN MEGGYÓGYULHASS, MINDIG TARTSD BE AMIT AZ ORVOSOK ÉS AZ ÁPOLÓK MONDANAK. FIGYELJ ODA BETEGTÁRSAIDRA, MERT NEKIK IS VANNAK JOGAIK.

PANASZ ESETÉN

Tájékoztatót, segítséget kérhetsz a betegjogi képviselőtől.

Te kitől kérnél segítséget?

Amikor egy gyermek veszélyben van, beteg, segítségre szorul, a felnőtteknek kötelessége intézkedni, hogy a gyermek a megfelelő támogatást, védelmet, egészségügyi ellátást megkapja.

A betegjogi képviselő segíti az egészségügyi ellátásban részesülő gyermekeket jogaik megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességeik megismerésében és teljesítésében.

**A TE BETEGJOGI
KÉPVISELŐD:**

Név:

Telefon:

E-mail:

**Amennyiben további kérdésed van,
hozzánk is bizalommal fordulhatsz!**

✉ 1365 Bp., Pf.: 646.

☎ +36-1/8969-000,
Ingyenesen hívható zöld szám: +36-80/620-055

@ ijsz@ijsz.bm.gov.hu

🌐 www.ijsz.hu

